

УМОВИ

проведення Обласного еколого-краєзнавчого руху учнівської та студентської молоді «Донбас заповідний»

I. Загальні положення

Відповідно до положення про проведення Обласного еколого-краєзнавчого руху учнівської та студентської молоді «Донбас заповідний», затвердженого наказом департаменту освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації від 13.04.2017 № 190, Донецьким обласним центром туризму та краєзнавства учнівської молоді проводиться Обласний еколого-краєзнавчий рух учнівської та студентської молоді «Донбас заповідний» (далі – Рух).

II. Мета та завдання Руху

Рух проводиться з метою:

пропаганди природоохоронної роботи, здорового способу життя серед дітей і молоді шляхом залучення їх до активної діяльності з вивчення довкілля, природи рідного краю, географічних, екологічних та інших природних об'єктів; формування гармонійно розвиненої особистості; розширення світогляду молодих громадян; культивування кращих рис української ментальності – працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, дбайливого ставлення до природи.

Основні завдання Руху є:

виховання у молоді любові до рідного краю та почуття відповідальності за збереження довкілля, формування навичок пропаганди природоохоронних ідей серед населення, розвиток творчого потенціалу молоді Донбасу.

III. Термін проведення Руху

Рух є заочним, носить довгостроковий характер та передбачає проведення двох турів:

I (перший) - місцевий (міський, районний), що триває з 20.02.2023 по 13.03.2023;

II (другий) - обласний, що триває з 27.03.2023 по 17.04.2023.

Надіслані роботи на II (обласний) тур не рецензуються.

IV. Керівництво Рухом

Загальне керівництво Рухом здійснює департамент освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації.

Безпосередня організаційно-методична та координаційна робота з проведення Руху покладається на Донецький обласний центр туризму та краєзнавства учнівської молоді (далі – Центр).

Організаційне, інформаційне та методичне забезпечення I (першого) – місцевого (міського, районного) Руху здійснюється органами управління освітою рад територіальних громад, професійної (професійно-технічної),

позашкільної освіти спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, що перебувають в управлінні обласної ради, фахової передвищої та вищої освіти.

V. Учасники Руху

До участі у Русі запрошуються учні закладів загальної середньої освіти, закладів професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої та вищої освіти, вихованці гуртків позашкільних закладів, суспільні об'єднання дітей і підлітків, що цікавляться географічними особливостями Донеччини та інших регіонів України, її природними багатствами та рекреаційним потенціалом.

VI. Документація

Для участі у II (обласному) турі Руху до Організаційного комітету просимо до 27.03.2023 пройти електронну реєстрацію за посиланням <https://forms.gle/eAigEaiDvW8DTqWJ6> та надіслати заявку і матеріали в електронному вигляді на адресу туристсько-краєзнавчого відділу Донецького обласного центру туризму та краєзнавства учнівської молоді octk2015@gmail.com

(з приміткою ЗАПОВІДНИЙ):

сканкопія наказу органів управління освітою рад територіальних громад, професійної (професійно-технічної), позашкільної освіти спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, що перебувають в управлінні обласної ради, фахової передвищої та вищої освіти щодо підсумків проведення I (місцевого) туру Руху;

заявка на участь у II турі Руху (згідно з додатком);

матеріали та фотографії (додати етикетку: назву світлини; номінацію; вікову категорію прізвище та ім'я автора (повністю); прізвище та ім'я керівника (повністю); назву гуртка, навчального закладу, місто/район).

Без участі в I (місцевому) турі конкурсні роботи до II (обласного) туру не допускаються.

Використання та обробка персональних даних здійснюється відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

VII. Напрями роботи Руху

Конкурси проводяться за наступними напрямками:

«Прикладна екологія»;

«Дослідницький»;

«Мандруємо Донеччиною».

VIII. Конкурси в межах Руху

НАПРЯМ «ПРИКЛАДНА ЕКОЛОГІЯ»

Конкурс мистецьких виробів «Друге життя»

Для участі у конкурсі надсилати фото власноруч виготовленої роботи з використання предметів побуту, що вже вийшли з ужитку та підлягають утилізації. Конкурсна робота фотографується з двох ракурсів, якість повинна бути не менш 1600*1200 рх.

Робота має відповідати основним завданням Руху, демонструвати творчі досягнення дітей в галузі декоративно-ужиткового мистецтва. Конкурс проводиться за трьома віковими категоріями:

- діти від 6 до 10 років,
- діти від 11 до 14 років,
- діти від 15 до 18 років.

Конкурсна робота має бути завершеним, художньо-оформленим витвором. До кожної творчої роботи додається пояснювальна записка, яка містить ідею виробу та опис технологій виконання.

Фото творчої роботи розміщуються на сторінці у Facebook із хештегом #ОЦТК_ДОНБАСЗАПОВІДНИЙ.

Критерії оцінювання конкурсних робіт

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали
1.	Повнота розкриття теми	до 15 балів
2.	Оригінальність та художній рівень виконання	до 15 балів
3.	Естетика	до 20 балів
4.	Складність техніки, в якій виконана робота	до 20 балів
5.	Композиційна завершеність	до 10 балів
6.	Якість оформлення роботи	до 20 балів
Максимальна сума		100 балів

До оцінювання не приймаються роботи, які не відповідають вимогам та не мають відповідної документації, а також, які були представлені в минулому році. Автор може подавати тільки свою власну оригінальну роботу, обов'язково дотримуючись авторського права.

Конкурс творчих робіт «Казки старого лісу» (Еко-казка)

Конкурс казок на екологічну тематику, розповідей про місцеві звичаї, що пов'язані з довкіллям, фантастичні та реальні оповідання про природу, її мешканців, казкових тварин, птахів, рослин тощо.

На конкурс приймаються тільки індивідуальні роботи, надання колективних заявок не передбачено.

Зміст творчої роботи має торкатися основних проблем охорони довкілля, розглядати питання взаємин і дбайливого ставлення людини до тваринного і рослинного світу, екологічної безпеки рідного міста (села).

Кращі роботи учасників увійдуть до електронної збірки матеріалів Руху, який буде розміщено на сайті Центру.

Вимоги до конкурсних робіт:

роботи приймаються українською мовою в електронному вигляді, обсяг - не більше 2 сторінок (не більше 4000 знаків із пробілами), 14 кегль, полуторний міжрядковий інтервал, шрифт Times New Roman. На першій сторінці

обов'язково вказується назва еко-казки, прізвище, ім'я та вік (повних років) автора.

ілюстрації до творчої роботи можуть бути створені за допомогою спеціальних ілюстраційних комп'ютерних програм у форматі JPEG, вагою не більше 10 Mb.

Критерії оцінювання конкурсних робіт

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали
1.	Відповідність темі конкурсу та вимогам	до 15 балів
2.	Використання екологічної проблематики	до 20 балів
3.	Творчий підхід і оригінальність, художній рівень і побудова сюжету, втілення авторського задуму й цілісність сприйняття твору	до 25 балів
4.	Яскравість, образність, стилістика й логіка викладу, актуальність порушеної проблеми й значимість матеріалу для природоохоронної, просвітницької діяльності	до 10 балів
5.	Дотримання норм української літературної мови (орфографічних, пунктуаційних, стилістичних, граматичних, лексичних правил);	до 20 балів
6.	Вміння відбирати мовні засоби, що забезпечують точність, виразність, емоційність і багатство писемного мовлення	до 10 балів
Максимальна сума		100 балів

Не допускаються копії матеріалів інших авторів, у тому числі казки або малюнки, взяті з мережі Інтернет.

Враховуючи потенційну жанрову і структурну різноманітність матеріалів цього конкурсу, критерії оцінювання будуть уточнені за результатами попереднього аналізу робіт.

Конкурс творчих робіт «Я досліджую світ»

(Легенди, вірші, оповідання про рослинний і тваринний світ)

Конкурс легенд, віршів та оповідань на екологічну тематику, розповідей про місцеві звичаї, що пов'язані з довкіллям, фантастичні та реальні оповідання про природу, її мешканців, казкових тварин, птахів, рослин тощо.

На конкурс приймаються тільки індивідуальні роботи, надання колективних заявок не передбачено.

Зміст творчої роботи має торкатися основних проблем охорони довкілля, розглядати питання взаємин і дбайливого ставлення людини до тваринного і рослинного світу, екологічної безпеки рідного міста (села).

Кращі роботи учасників увійдуть до електронної збірки матеріалів Руху, який буде розміщено на сайті Центру.

Вимоги до конкурсних робіт:

роботи приймаються українською мовою в електронному вигляді, обсяг - не більше 2 сторінок (не більше 4000 знаків із пробілами), 14 кегль, полуторний міжрядковий інтервал, шрифт Times New Roman. На першій сторінці обов'язково вказується назва (легенди, вірша або оповідання), прізвище, ім'я та вік (повних років) автора.

ілюстрації до творчої роботи можуть бути створені за допомогою спеціальних ілюстраційних комп'ютерних програм у форматі JPEG, вагою не більше 10 Мб.

Критерії оцінювання конкурсних робіт

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали
1.	Відповідність темі конкурсу та вимогам	до 15 балів
2.	Використання екологічної проблематики	до 20 балів
3.	Творчий підхід і оригінальність, художній рівень і побудова сюжету, втілення авторського задуму й цілісність сприйняття твору	до 25 балів
4.	Яскравість, образність, стилістика й логіка викладу, актуальність порушеної проблеми й значимість матеріалу для природоохоронної, просвітницької діяльності	до 10 балів
5.	Дотримання норм української літературної мови (орфографічних, пунктуаційних, стилістичних, граматичних, лексичних правил);	до 20 балів
6.	Вміння відбирати мовні засоби, що забезпечують точність, виразність, емоційність і багатство писемного мовлення	до 10 балів
Максимальна сума		100 балів

Не допускаються копії матеріалів інших авторів, у тому числі казки або малюнки, взяті з мережі Інтернет.

Враховуючи потенційну жанрову і структурну різноманітність матеріалів цього конкурсу, критерії оцінювання будуть уточнені за результатами попереднього аналізу робіт.

НАПРЯМ «ДОСЛІДНИЦЬКИЙ»

Конкурс краєзнавчо-дослідницьких робіт «Така невідома відома природа»

Юні дослідники висвітлюють особливості природи краю, досліджують та виявляють пам'ятки природи; досліджують природне середовище; досліджують природні ресурси, родовища корисних копалин; водні ресурси та їх використання в Україні; унікальні ландшафти регіону; збирають та описують колекції мінералів, гірських порід, палеонтологічних решток тощо.

На конкурс краєзнавчо-дослідницьких робіт можуть бути подані роботи, виконані колективно (пошукова група, гурток, творче об'єднання) або індивідуально.

Роботи мають бути виконані українською мовою та **обов'язково** супроводжуватися листом-заявкою, згідно зразка (додаток), з даними про роботу(ти), автора(ів), керівника(ів), навчальний заклад тощо. Назва файлу повинна складатися з назви напрямку, ім'я та прізвища автора та назви роботи (наприклад: Дослідницький. Петренко Максим. Балка Динамітна).

Критерії оцінювання конкурсних робіт

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали
1.	Відповідність роботи щодо вимог оформлення (4 б.):	
1.1.	назва роботи	1 бал
1.2.	назва напрямку	1 бал
1.3.	назва області, району, населеного пункту	1 бал
1.4.	дані про виконавців	1 бал
2.	Вимоги до тексту роботи (8 б.):	
2.1.	обсяг до 10 друкованих сторінок (шрифт Times New Roman 14 pt, інтервал 1,5)	5 балів
2.2.	наявність електронної версії	3 бали
3.	Експедиційний пошук (25 б.):	
3.1.	розкриття мети і завдань краєзнавчої та дослідницької роботи	10 балів
3.2.	системний виклад фактологічного матеріалу, його обсяг, глибина	15 балів
4.	Пізнавальне та суспільне значення краєзнавчої та дослідницької роботи (актуалізація знань про об'єкт дослідження, виховний аспект дослідження)	15 балів
5.	Практична значущість краєзнавчої та дослідницької роботи у суспільному житті, використанні у навчально-виховному процесі тощо	15 балів
6.	Доступність, послідовність та стиль викладу	7 балів
7.	Додатковий матеріал (13 б.):	
7.1.	об'єм до 10 сторінок (фото 13x18 см, малюнки, фотокопії, вироби)	5 балів
7.2.	якість ілюстративного матеріалу	3 бали
7.3.	відповідність ілюстративного матеріалу змісту роботи	5 балів
8.	Якість оформлення роботи (8 б.):	
8.1.	грамотність	4 бали
8.2.	охайність	4 бали
9.	Використання літературних та архівних джерел	5 балів
Максимальна сума		100 балів

Вимоги до текстової частини: документ Microsoft Word, шрифт Times New Roman, 14 pt, інтервал – 1,5; обсяг до 10 друкованих сторінок. Можливі додатки кількістю до 10 аркушів (фотографії, малюнки, фотокопії розміром 13x18 см).

На титульній сторінці зазначаються: назва адміністративно-територіальної одиниці, повне найменування навчального закладу та його підпорядкованість, тема краєзнавчо-дослідницької роботи та рік її виконання. На другій сторінці зазначаються прізвище, ім'я, по батькові автора краєзнавчо-дослідницької роботи або (в разі колективного авторства) назва та перелік учасників колективу

(пошукової групи, гуртка, творчого об'єднання тощо) із зазначенням місця навчання; прізвища, ім'я, по батькові керівника/керівників пошукової групи, наукових консультантів (у разі їх наявності), місця їх роботи.

НАПРЯМ «МАНДРУЄМО ДОНЕЧЧИНОЮ»

Конкурс фотографій «Все буде Україна!»

Конкурсна робота має відповідати основним завданням Руху, передавати красу та унікальність зображуваного об'єкта, демонструвати фотографічні навички.

До участі в конкурсі допускаються світлини, зроблені як професійною фотоапаратурою, так і аматорською, або ж смартфоном чи іншим гаджетом із функцією фотографування. Розмір фотографії не менш 1600*1200 рх.

Один автор може подати не більше 5 конкурсних робіт за різними номінаціями.

Конкурс проводиться у 3 номінаціях:

«Невже де на світі краса є така» – у категорії представлені світлини, які розкривають красу природи, унікальні місця, мальовничі ландшафти;

«Природні катастрофи» – показують антропогенний вплив на природу, його катастрофічні наслідки;

«У гармонії з природою» – дії, рішення, винаходи людини, які допомагають зберігати природу.

Критерії оцінювання конкурсних робіт

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали
1.	Відповідність темі конкурсу	до 20 балів
2.	Оригінальність фотографії	до 15 балів
3.	Художність (виразність художнього образу, сила впливу на сприйняття глядача, емоційна та естетична насиченість роботи)	до 15 балів
4.	Технічність (якість фотографії, фокус, композиція та ін.)	до 20 балів
5.	Опис світлини (есе, твір-роздум, вірш, проза тощо)	до 30 балів
Максимальна сума		100 балів

Фотороботи переможців та призерів конкурсу будуть експонуватися на онлайн-виставці в рамках підведення підсумків Щорічної обласної історико-краєзнавчої конференції учнівської молоді «Донбас – мій рідний край».

Конкурсна робота автора буде розглядатися **за умов дотримання вимог конкурсу та 100% виконання завдання** (світлина, назва світлини, опис, вчасне заповнення заявки за посиланням).

Учасники конкурсу повинні розмістити світлини на сторінці у Facebook із хештегом #ОЦТК_ДОНБАСЗАПОВІДНИЙ.

Фотографії, що не є оригінальними, не відповідають тематиці конкурсу, технічним вимогам, без підпису, оцінюватися не будуть.

Конкурси за напрямом «Мандруємо Донеччиною» проводяться за двома віковими категоріями:

діти до 12 років;

підлітки від 13 до 18 років.

Автор або колектив авторів має право надати для участі у конкурсі не більше 3-х робіт.

ІХ. Визначення та нагородження переможців

Переможці та призери визначаються журі відповідно до критеріїв оцінювання конкурсів за найбільшою кількістю набраних роботами балів.

Переможцем стає учасник, який набрав найбільшу кількість балів та посів перше місце. Призерами конкурсів стають учасники, які за кількістю набраних балів посіли друге та третє місце.

Переможці та призери Руху нагороджуються грамотами Центру, який залишає за собою право використовувати конкурсні матеріали у краєзнавчих виданнях

та експонувати їх на туристсько-краєзнавчих виставках.

Роботи будуть представлені під час Щорічної обласної історико-краєзнавчої конференції учнівської молоді «Донбас – мій рідний край» та інших масових заходах Центру.

**Заявка
на участь в Обласному еколого-краєзнавчому русі
учнівської та студентської молоді «Донбас заповідний»**

від _____ міста, району, селища
(назва управління/відділу освіти, закладу професійної
(професійно-технічної), позашкільної освіти спільної власності територіальних
громад сіл, селищ, міст, що перебувають в управлінні обласної ради, фахової
передвищої та вищої освіти)

№ з\п	Прізвище та ім'я учасника (повністю)	Клас, вік	Заклад освіти	Назва роботи, електронне посилання на роботу	Назва напрямку та конкурсу	ПІБ керівника (повністю), посада, контактний телефон, електронна пошта

Керівник установи освіти
М.П.

_____
(підпис)